

Рум шоҳининг пешонасидан ўпган саҳоба

21:20 / 22.03.2019 4534

Ҳижратнинг ўн тўққизинчи йили эди. Халифа Умар ибн Хаттоб розияллоҳу анҳу Рум салтанати томон ҳарбий юришни амалга оширдилар.

Рум шоҳи Қайсар бунга қадар Ислом лашкарлари ҳақида анча-мунча маълумотга эга бўлган эди: мусулмонлар ўз эътиқодида мустаҳкам, Раббиси ва Пайғамбарига содик, метин иродали, ҳақ йўлда ўлимдан ҳам қўрқмас жасур инсонлар, деб хабардор қилинган эди. Қайсар буни синаб кўриш мақсадида, асирга олинган мусулмонларни тириклайн келтиришларини амр қилди. Уруш қурбон ва асиrlарсиз бўлмагани каби бу урушда ҳам икки тарафдан талайгина асиrlар олинди. Ислом лашкарларидан Абдуллоҳ ибн Хузофа розияллоҳу анхунинг тақдирига ҳам асирик битилган эди.

Қайсарнинг хизматкорлари Абдуллоҳни келтиришиб: «Бу одам Мұхаммадга биринчилардан бўлиб иймон келтирғанлардан экан», - дейишди. Қайсар Абдуллоҳ ибн Хузофанинг юзига синчиклаб қаради. Бир оз тикилиб тургач унга деди:

- Хоҳласанг сени ўлдирмасдан тириклайн қўйиб юбораман.
- Эвазига нима сўрайсан, - деди Абдуллоҳ ибн Хузофа.

- Насронийликни қабул қиласан.
- Асло! – деди Абдуллоҳ пинагини бузмай.
- Майли, у ҳолда сенга давлатимнинг ярмини тортиқ қиласан. Бунга кўнасанми?
- Давлатингнинг ярми эмас, ҳаммасини берган тақдирингда ҳам, кўз очиб юмгунча фурсатга иймонимдан воз кечмайман, – деди қўллари кишанланган ҳолда, қаҳқаҳа отиб кулишдан ўзини тутолмаган Абдуллоҳ.
- Буни осиб қўйинглар, – деб топшириқ қилди Рум ҳукмдори.

Хизматкорлар Абдуллоҳ ибн Хузофани қўлидан осишди, оёғидан осишди, лекин азоблашлар самара бермади. Рум шоҳи сўнгги чорани қўллашга қасд қилди. Ёғ тўлдирилган катта қозонга гулхан ёқтириди-да, Абдуллоҳ ибн Хузофанинг кўз ўнгida бир мусулмон асирни тириклайн қозонга ташлаттириб юборди. Варақлаб қайнаб турган ёғга тушган асирнинг гўшти суюгидан бир зумда ажраб кетди. Бу ўта даҳшатли манзара эди. Кейин Қайсар Абдуллоҳга юзланиб: «Сени ҳам шу тақдир кутяпти, динингни ўзгартирасанми ё қозонга тушасанми?» – деб сўради. Абдуллоҳ бу сафар кескинроқ оҳангда рад жавобини берди. Уни ҳам қозонга ташлашга амр қилинди. Жаллодлар Абдуллоҳни қозон олдига олиб боришли. Шу пайт улуғ саҳобанинг кўзларидан тирқираб ёш оқа бошлади. Хизматкорлар дарҳол шоҳга хабар қилишли: «Анави мусулмон қозоннинг олдига борганда йиғлаб юборди». «Уни қайтариб олиб келинглар», – деди Қайсар.

- Эй Абдуллоҳ, энди динингни ўзгартирасан. Ахир қайнаб турган ёғда жизғанак бўлишни истамасанг керак?
- Асло, ҳоматама бўлма!
- У ҳолда нега йиғладинг?
- Йиғлашимнинг сабаби ўлимдан қўрқаним эмас. Балки Аллоҳнинг йўлида фидо бўлаётган жоним атиги бир дона эканига йиғлаляпман. Қани энди баданимдан чиққан тук-толаларим сонича жоним бўлса-ю, ҳаммаси Аллоҳнинг йўлида шу қозонда қовурилса.... Мен шунга йиғладим.
- Жасоратингга, садоқатингга қойил қолдим. Ҳақиқатан Муҳаммаднинг тобелари унга ўта садоқатли экан. Майли, сенга сўнгги таклифимни билдираман. Пешонамдан бир ўпсанг, жонинг омон қолади.

- Фақат мени эмас, бошқа асирга тушган биродарларимни ҳам озод қиласан, шунда пешонангдан ўпаман!
- Мен розиман, – деди Рум шохи Қайсар.

Абдуллоҳ ибн Хузофа «Ислом лашкарларининг жонини сақлаб қолиш учун бир коғирни пешонасидан ўпсам, Аллоҳ мени жазога тортмаса керак» –деб фикр-мулоҳаза қилди ва тўғри бориб Қайсарнинг пешонасидан ўпди. Шоҳ сўзининг устидан чиқди. Барча асирларни Абдуллоҳга қўшиб озод қилди.

Абдуллоҳ ибн Хузофанинг садоқати ва жасорати ила жони омон қолган барча мусулмон аскарлари Абдуллоҳ бошчилигига халифа Умар ибн Хаттоб хузурига тириклайин қайтиб келдилар ва воқеани баён қилдилар.

Шунда Умар ибн Хаттоб минглаб лашкарларни тўплаб: «Ҳар биримиз Абдуллоҳ ибн Хузофанинг пешонасини ўпамиш! Мен ўзим бошлаб бераман!» – деди.

Минглаб ислом аскарлари қатор навбатга туриб Абдуллоҳ ибн Хузофанинг пешонасини табаррукан ўпиб чиқдилар. Бу воқеа тарих зарварақларига муҳрланди.

Ана оддий бир мусулмоннинг иймонига садоқати!

Ана оддий бир мусулмоннинг иймоний жасорати!

Анаadolatli raҳbarning hodimini munosib taқdirlaши!

Ислом динини бизгача етиб келишида моли ва жонини аямасдан хизмат қилган саҳобалардан Аллоҳ рози бўлсин!

Абдуваҳҳоб Мадраҳимов